

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v ponedeljek 18. avgusta 1884.

Letnik XII.

Pogled Slovence v prihodnost.

(Konec.)

Ako pa ohrani naš narod dar katoliške vere, si ohrani in okrepi s tem tudi drugo drago mu cvetlico: narodnost, ki prikljuje edino le iz krščanske ljubavi. Narodnost ima svoje korenine edino le v veri; iz nebes je prišel blagodejni glas: „Ljubi svojega bližnjega!“ Kjer pojema vera, ondi se pozgublja tudi ljubezen do naroda ter se umika grdemu samoljubju. V izgled sta nam tu socializem in nihilizem. Ako je v stani nihilist reči, da je kos sira več vreden, kot najlepša pesem Puškinova, potem tudi lahko vemo, koliko čuti tak človek za svojo narodnost. Kako bi pa mogli najti tako ljubezen pri ljudeh, katerim je edini smoter, osrečiti sebe kot posameznika?

Opravičeno moremo tedaj reči, da pride Slovenec do prave sreče le, ako ostane zvest sin katoliške cerkve. Ta edina je v stani uspešno se v bran postaviti razdirajoči sili materijalizma. Katoliška cerkev je poravnala nekdaj socialne razmere v propalem Rimu, tako je tudi ona sedanjemu času edina pomočnica, h kateri se mora zateči nesrečno ljudstvo, ako se hoče rešiti.

Kaj pa, znabiti je pa zveličanje človeštvu in tako tudi Slovence v naročji druge in ne ravno katoliške vere? To trdi mnogi, govoreč, da je v stani rešiti človeka iz žugajočega pogina vsaka vera. Pa to ni res in res ne more biti. Svet je danes tak, da je ali katolišk ali pa brezveren; nobena druga vera kot katoliška nima moči, da bi brzdala strasti človeške, kakoršne vladajo danes. Spomnimo se tu besed francoskega škofa Fénelona, ki je dejal o današnjem človeštvu: „ou catolique ou atheist“ in to velja tudi o Slovencih. Ali ostanejo ti zvesti katoliški cerkvi ali pa se odpovedo vsaki veri; to je, rekel bi, alternativa (eno ali drugo) sedanjega časa.

Težak je stan našega naroda v sedanjem zapeljivem času. Plevel je zasejan; izdreti ga je treba s korenino vred, sicer se razraste vedno širje in širje ter zamori slednjič vse lepe lastnosti milega nam naroda. Je li pa mogoča še rešitev? Da, mogoča je in mogoča mora biti! Mi smo sinovi tega

naroda, skrbeti moramo za njegov blagor, to je naša sveta dolžnost. Ko bi svoji domovini ne hotli pomagati iz žalostnega stanja, nam bi lahko vsak očital, da smo nehvaležni, da je zginil iz naših src vsak čut do dobrega, blazega! Tega si pa ne bomo pustili očitati!

Kdo posebno pa naj kaže našemu narodu pravo pot, pot do sreče, ako ne slovenski duhovnik? Duhovnika veže še posebna dolžnost skrbeti za ljudstvo, ker je Bog njemu dal v roké narodovo osodo. In ako pogledamo v preteklost, vidimo, da je bil ravno slovenski duhovnik oni vodnik, ki je umno in srečno vodil svoj ljubljani narod skozi toliko bojov in viharjev zgodovinskih ter mu kazal pravo pot s križem, znamenjem našega odrešenja; in ljudstvo je zaupno ravnalo po njihovih naukih in bilo je srečno! Dal Bog, da bi tudi v sedanjem času spoznal slovenski duhovnik svojo pravo nalogo; naj bi si dobival s svojo ljubeznijo in požrtvovalnostjo pri ljudstvu vedno večjega zaupanja, vedno večje vdanosti, potem mu bode narod vrjel ter se ogibal sedanjih nevarnih krivih nauk.

Ako tedaj rečemo, da mora posebno duhovnik skrbeti za omiko in srečo ljudstva, rečemo to opravičeno, ker ima naše ljudstvo razun dobrih duhovnikov jako malo pravih, resničnih prijateljev. Po deželi imamo sicer mnogo ljudskih šol, ki imajo namen odgojevati ljudstvo ter ga omikati. Ali kdo ne pozna slabih nasledkov novošegne ljudske šole. Ne rečemo, da bi učitelji z nekaterimi izjemami ne imeli srea za narod, ali moderne postave jim vežejo roke v plodunosnem delovanju. Pripoznamo sicer, da nekoliko se je o tej reči zboljšalo, ker tudi vikši so spoznali, da tako ne gre, ali dobro še ni. Se vé, da vse h krati tudi ne more biti. Ker je naš narod v nevarnosti, je treba, da vzraste iz vsacega izmed nas mož, ki bo delal, kar mu dadó moči ter skušal postaviti trden jez pogubnim nazorom, izvirajočim iz nevere. Delajmo marljivo, vstrajno, v vstrajnem delu iščimo svojo srečo in srečo svojega naroda! Hočemo li mi rovat in brezposelno gledati, kako dobiva sovražnik vedno več tal, kako skuša izpodriniti vse dobro? Mnogovrstne zapreke in neprijetnosti stopajo pred nas, a ne ustrašimo se jih; vzor naj nam bodo prvi oznanjevalci krščanske vere, ki so z ognjevitostjo

besedo, z neustrašenostjo ter vztrajnim delovanjem pregnali temno paganstvo ter čudovito zboljšali prej tako žalostne razmere. Ako tedaj ni bilo nemogoče prestvariti pokvarjenega sveta, zakaj bi bilo to sedaj nemogoče? Posnemajmo te svoje vzore in upajmo, da ne bo pomorila razsajajoča socialna bolezen cvetú našega naroda! Naj se nam za zlo ne jemlje, če k marljivosti in vztrajnosti opominjamo, in če za izgled stavljamo nevstrašen pogum in vztrajno delovanje naših pradedov. Bili so časi, ko je navadno spolnovanje dolžnosti dušnega pastirstva zadostovalo, a časi so minuli. Duh časa tirja od nas vse drugo in požrtvovalno delovanje in kdor tega ne umé, ne umé tudi duha časa in potreb njegovih. Naj pa narod tudi v tej nevarnosti skaže pogum, ki je nekdaj vnmel srea naših pradedov; naj skaže svoje zaupanje v Boga in njegovo pomoč; kaže naj, da višje ceni Boga in njegove nauke, kot pa nauke le na zunaj lepega, zapeljivega sveta, ki pa nosi v sebi kal pogube. Naj ta naš narod srečno privesla skozi skalovito, peščeno ožino svetnih nevarnosti v pristanišče sreče in miru!

In ako smo začeli govor s podobo, ga končajmo tudi s podobo! Mi vidimo s svojim dušnim očesom svoj narod srečen; veselo in mirno biva on na svojih hribih in v svojih dolinah; krščanska ljubezen je tesna vez, ki veže posamne njegove ude. Narod slovenski je v svoji celoti podoben mirni družini, ki živi zadovoljno v svoji koči; angelj miru in sreče razprostira čez-nj svoja krila. Vir sreči pa je krščanska vera, prinešena iz svetlih nebes. Taka podoba je vstani osrečiti vsacega poštenega Slovence.

F. R.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Notranje dežele.

Čehostovani optali in opasali so se, prijeli za potni les ter so se podali v starodavni Krakov, zatemnolno mesto nekdanje poljske slave, da sežejo ondi svojim bratom Lechovim potomecem, vrlim in za svoj narod do požrtvovalne smrti navdušenim

LISTEK.

Nekaj zgodovinskega o soli.

(Konec.)

Ko so se razna ljudstva razprostirala v sredini evropskega ozemlja, so marsikteri narodi nebivajoč več v zvezi s pomorskimi ljudstvi sol popolnoma pozabili. Pa tudi pri narodih starega klasiškega veka se nahaja sem ter tje spomin onih časov, ko sol še ni bila znana. Tako Homer nikdar ne omeni soli, kadar peva o žrtvih. Znamenito je tudi to, da Grki niso poznali drugačne soli kot morske. Dalje časa ni bila znana sol posebno v onih grških pokrajinah, ki so zelo daleč od morja. Enako kot v Grški je bilo tudi v starem Rimu. Zanimivo je to, da so si Sabinci, premagani od mladega, naglo rastočega Rima, izgovorili skozi rimsko deželo cesto „via salaria“, po kateri so dovaževali sol v domače kraje. Oni narodi indogrmanski, ki so se med potem nastanili bolj v južnih krajih, so morali tako dolgo pogrešati ko-

ristno sol, dokler se ni razširil promet, ter jim jel tudi prinašati soli.

Severnim narodom je bila sol mnogo dragocenejša, kot južnim; to pa zaradi tega, ker so jo težje pridobivali. Solnee je ondi večinoma mrklo in nima toliko moči, da bi spremenilo morsko vodo v sopar; dobivali so jo čisto malo in še to z raznimi tvarinami tako namešano, da bi jo kaj težko užival človek, ki je le nekoliko vajen čistosti. Tako nam pripovedujejo rimski viri, na kako prvoten način so dobivali severni pastirski narodi sol. Blizo solnate vode so nakopičili gromado brunov in štorov, jo zažgali ter potem pogasili s solnato vodo; vsled vročine je voda spuhnila, sol pa je prevlekla kot tenka skorja voglene ostanke. Sicer okus tako pripravljene soli ni mogel biti kaj zelo prikljujiv, boljše je bil pa le, kot okus slane vode.

Davno je že od tega, ko so živeli v Evropi Kelti, ti so se mnogo trudili, da bi iznašli način, po katerem si bi lahko veliko dobre soli pridobivali. Od tega naroda, ki je razun malih ostankov poginil, so se učili pridobivati sol Grmani in Slovani; ti so od-

krili bogate solnate zaklade v Poljski in Ruski. Kelti so že za časa Katona, tedaj že pred Kristusom, lomili sol na Španjskem ob reki Ebro; dobivati so tudi jeli soli na sedanjih nemških tleh, ob avstrijsko-nemški meji. Tako so nam znane še danes znamenite zaloge soli v Salzkammergut, v Reihenhallu in Halleinu. Mnogim imenom krajev, kjer se nahaja sol, je korenika „hal“, keltsko slovo za sol, n. pr. Reichenhall, Hall pri Inomostu, Hall ob reki Ens, Friedrichshall, Halle ob Sali. V teh krajih bivali so s Kelti skupno bržkone tudi Slovani, ki so se gotovo tudi pečali s solnatimi rudokopi. Pozneje, ko je zgodovinsko gotovo, da so se Slovani nastanili v teh krajih, so jih Nemci kmalo porinili v kot in jih naredili hlapce; Slovani, že od nekdaj ponižen narod, ni znal zapovedovati, podjarmili so ga Nemci, morali so tem služiti kot hlapci — rudokopi. Zanimivo bi bilo še omeniti, da so dali Kelti bržkone ime ribi slaniki (Häring). Stari Grki ne poznajo slanike; dobila pa je ta riba tako ime zaradi tega, ker je le tedaj užitna, ako jo takoj osolé, ko jo vjamejo.

Na raznih krajih zemlje so se posluževali soli

Poljakom. V Krakovem završila se je pomenljiva zveza nerazrušljive pobratimije med Čehi in Poljaki, in ta se bo svetila v kroni slovanske vzajemnosti, v katero hočemo drugo leto tudi mi svoj kamenček vložiti. Združeni spominjali so se bratje Čehi in Poljaki današnjega dne, rojstnega dne presvitlega cesarja, po čegar milosti obnesel se je lastni napor Slovanov, da so postali v Avstriji to, kar so sedaj, in čegar milost jim je porok, da dosežejo še vse kar jim še manjka in to je pred vsem drugim ravnopravnost z Nemci, Lahi in Madjari. Danes, ko se po celi Avstriji in povsod po inostranstvu, lahko rečemo, povsod po celem svetu, koder so avstrijske naselbine ali avstrijska diplomatska zastopništva, opravlja slovesna služba božja za blagor preljubljenega cesarja Franca Jožefa I., na čegar slavo gromé mogočni topovi, danes segajo si tudi Čehi in Poljaki radostni in navdušeni v roke, da hočejo pod zaščitstvom presvitlega vladarja na pričetki poti narodnega razvitka vse sile napeti, da se Avstrija na tej podlagi mogočna ohrani, slovanstvo pa okrepča in trden jez postane, ob katerega se bo vsak sovražni naval razpršil.

Kako sodijo in mislijo o nas Nemci, mora nas v resnici sram biti. Popotni rokodelski pomočniki vračajoč se iz Nemčije pripovedujejo nam soglasno, kako se ondi o nas sodi. Po navadi vsak, kdor ima kaj opraviti z njim, potujočega rokodelca vpraša od kod da je. Na odgovor, da je Avstrijanec in Slovenec, začne dotičnik, ne da bi bil ravno za to najet, levite brati in take, da mora Slovenec nehoté glavo pobesiti in priznati, saj je res tako! Nemec mu pravi, da *Slovani v Avstriji*, osobito pa Slovenci nismo drugega nego sužnji drugim narodom, Nemcem, Madjarom in Lahom. Toliko, kolikor nas je, pravijo, morali bi že davno Evropo pod svojo komando spraviti, Avstrija morala bi že davno eminentno slovansko cesarstvo biti, ako bi bili kaj vredni! Res je, da smo se še le zbudili po nemškem pritisku, ko so naši sosedje že davno delali po narodnem polji in so že mnogo pridelka spravljenega imeli, toda še ni prepozno, kakor na političnem polji skoraj nobena reč ni prepozna. Bratje predragi, dokažimo, da smo pristopni tudi naukom tujcev, dokažimo, da se hočemo po njih ravnati in tako dočakamo, da ne bomo nič več sluge narodom, pač z njimi enakorodni, ki bomo z njimi enake pravice uživali, kakoršnih si sedaj že dolgo časa iz celega srca želimo!

Dunajski in sploh severoavstrijski učitelji so se zopet skazali vredne, da jih zgodovina zapiše v črno knjigo državnih izdajalcev. Sli so se v Opavo bratit z nemškimi učitelji iz Prusije tje-kaj došli. Vse to bilo bi prav, kajti prijatelji smo s Prusijo in morda tudi še na dalje ostanemo, kajti ravno sedaj biva naš državnik grof Kalnoky pri nemškem državniku Bismarku v Varzinu, kjer se bota pomenila in določila korake, kateri se jima bodo potrebni zdeli. Vse to pa omenjenim nemškim učiteljem, katerim je izročena odgoja avstrijske mladine, ni zadosti; oni zahtevajo več, še mnogo več, kakor berač v „Zapravljevu“. V svoji pohlepnosti prišli so kakor avstrijski podaniki na skrajno mejo državnega izdajalstva. Vže na Bavarskem v Monakovem in Würzburgu označevali so njihovi tovariši potrebo, da se Avstrija priklopi in podredi Nemčiji (Sram jih bodi! Vredn.) in sedaj zborujočim v Opavi pošlje jim velikonemški apostelj Schönerer, ki svoj evangelij po gostilnicah dijakom oznanjuje, telegram, v katerem ga ni sram klicati v avstrijski državi: „Hoch Bismark!“, na kar so mu učitelji odgovorili „Hoch Schönerer!“ Tako toraj je! Telegram, ki nosi veleizdajsko vsebino, se na c. k. avstrijskih državnih brzojavnih postajah odpošlje, ne da bi se vničil; tako je na se-

tudi kakor denarja. V Evropi sicer sol ni služila kakor pravi denar; vendar ima nemški novce „Heller“ ime od soli in to iz časov Keltskih. V krajih, kjer so dobivali mnogo soli, se je zbiralo gostejše prebivalstvo, postali so ti kraji prava trzišča, kjer so kmalo jeli čutiti potrebo denarja, s katerim so si hotli olajšati trgovino. Na tak način je nastal „Heller“. Še danes pravi Nemec, „ich besitze keinen Heller“; kdo bi mislil pri tem, da ima to slovo svoj vir v soli?

Dejali bi, kakor trde mnogi, da je sol nekako merilo kulturnega stanja narodovega. Temu pritrdimo radi tudi mi Slovenci. Ako bi nas kdo meril s tem merilom, bi stali mi Slovenci na kulturni lestvi precej visoko; saj imamo premnogo izrazov iz življenja, ki izvirajo iz slova sol, ki so res da spojeni z narodovim čuvstvom. Komu so neznani izrazi „Neslani krop“, „Pojdi se solit“, „Ti neslanec“, „To sem mu jo zasolil!“ itd. Naš narod toraj res ljubi sol ter jo pogostoma tudi rabi v hrani in govorici; da bi mu le ne manjkalo poleg ljubezni do prave soli tudi ljubezni do soli modrosti.

Poleg nemškega F. R.

veru, kjer mejijo črno-rumeni državni stebri ob črno-rudeče-rumene pruske.

Štajarski liberalni veltko-posestniki, kakor čujemo, nečejo o kakem kompromisu ničesar niti slišati niti vedeti ter pravijo, da bi rajši slavno propadli, kakor pa v zvezi s klerikalci sramotno (?) zmagali s kompromisom. Tudi gledé pooblastnic izrekli so se nekateri liberalni veliko-posestniki, da jih bodo še le tedaj izročili odboru, kedar se bodo za trdno prepričali, da ne bo nikakega kompromisa. O grofu Henriku Bellegardiju se tudi nekaj govori, kakor da bi pri bodočih volitvah glasoval z liberalci, če tudi se sam k srednji stranki prišteva, in o tem grofu se govori, da bi bil menda kmalo bodoči deželni glavar.

Štajarski liberalni poslanec **Rechbauer** je sklical volilni shod v Gradec. 1200 mož ga je svoje dni počastilo s svojim zaupanjem in 81 prišlo jih je sedaj na njegovo povabilo na volilni shod razkladanje njegovega računa poslušat. Ako se ljubezen toliko ohladi, da politični gorkomer pade od 1200 na 81, potem že vemo, koliko je ura bila! Rechbauer razlaga nesramno in liberalno po svoje prizadevanje in politične napore Slovanov v državnem zboru in v navadnem političnem življenji domá, ter nas loči z jako mojstersko prebrisanostjo v štlri od-delke. Čehi in Poljaki prvi in drugi oddelek hočejo vsak svoje kraljestvo, za prve obstoječe iz Čehov, Morave in Šlezije po načinu Ogerske, drugi bi pa radi staro kraljestvo Jagelonov od mrtvih obudili. Oboji pravijo, da zahtevajo le enakopravnost, v resnici pa hočejo enake pravice, kakor jih imajo Nemci, teh ravno jim pa ne moremo in nikakor ne smemo dati! Tako toraj, za enake dolžnosti z Nemci smo Slovani dobri; kedar je treba šteti novce za davek in druge javne potrebe; kedar je treba postaviti naše fante na nabor; kedar je taistim treba za domovino kri prelivati, kar so še vselej z veseljem, ponosom, pogumom in srčnostjo delali, tedaj nas poznate, da imamo enaka bremena z vami! Kedar pa zahtevamo košček kruha za nas in za naše, tedaj pa ne veste ničesar o nas! Lepa doslednost in Nemcev vse skozi vredna. O nas Slovenceh se Rechbauer-ju nekaj sanja, da si hočemo ustanoviti veliko Jugoslovansko kraljestvo ali pa še celo cesarstvo, katerega pa do sedaj še nikoli bilo ni, toraj tudi nima pravice, da bi nastalo. Slovenci so toraj tretji sovražni oddelek, ki ga morajo liberalni Nemci boreči se za svoj obstanek potleči, ako nečejo sami propasti. Ceterti oddelek so pa klerikalci, ki so z vsemi tremi prejšnjimi v zvezi; le-ti so pa najhujši sovražniki šoli in jih morajo liberalni Nemci iz tega vzroka na vso moč preganjati. Iz tega toraj je razvidno, da je nemštvo v resnici v nevarnosti! Rechbauer-ju se bo politični gorkomer še za teh 81 stopinj znižal čisto do politične ničle, za to se mu pa zna zvišati na 37° do 40° stopinj oni, ki mu ga bo danes ali jutri morda zdravnik pod pazuhu vtaknil; kajti mož mora imeti vročinsko bolezen, ali pa jo bo še le dobil!

V **levičarskem taboru** napravil se je razcep, ki se med saboj odlikuje, kakor noč pa dan. Je nekaj mož ondi, kateri so pošteni Nemci, in taistim vest ne pripušta, da bi veleizdajsko postopali proti skupni domovini avstrijski. Ob vsaki priložnosti povdarjajo toraj domovinsko ljubezen do Avstrije, to jim pa nikakor ni prineslo, kdo zna katerega priznanja, pač pak najzlobneje sovraštvo svojih dosedanjih tovarišev. Prokleli so jih in iz svoje srede razločili kakor gobove ali kužne! Taki možje, ki svojo avstrijsko zavest višje cenijo, kakor pa izdajalsko prusko koketovanje so: neki Schneider, vodja kmetijske šole v Severočehah; neki Assmann, c. kr. davčni vrhovni nadzornik; neki Fischer, nadučitelj; neki Bauer, c. kr. svetnik deželne nadsodnije v Čeah in c. k. notar ob enem župan v Česki Lipi Knötgen, in vsi ti so izobčeni iz občinstva svetnikov nemško-liberalnih nebes! Sicer pa mislimo, da bodo omenjeni možje v zavesti, da so svojo državljansko dolžnost storili, prav dobro in lahko spali, če tudi so si nakopali s tem sovraštvo in jezo svojih dosedanjih sobratov na glavo. Mi se ne bomo za-nje Bog vé koliko ogreli, ker nimamo vzroka, veseli pa nas, da zamoremo priznati, da so se konečno obupane skrajne levece večjemu in morda tudi boljsemu delu vendarle oči odprle in so sprevideli, kam jih voditelji tirajo, ako se jim prepusté brez vsega upora!

O izstopi iz katerega postavodajalnega zbora, bodisi deželni ali državni, nemški poslanec v severnih Čeah **Wolfmum** prav sodi, rekoč, da je neplodonosno! Z njim namreč ne doseže se nikak vspeh. Toliko manj priporoča ga Nemcem in bi ga tudi ne, ako bi bili edini, kar pa niso. Razečpljeni so na več političnih strank, katerih poglavitni dve ste konservativna in liberalna. Poslednja pa sama s saboj ni edina, kar se tiče izstopa; eni pravijo, da naj izstopijo, drugi da ne; konservativci so jim pa navarnost nasproti. S tem bi si toraj Nemci prav nič ne pridobili, pač pa bi se še bolj razbili, kakor so že. Mnogo se je o tem že v levičarskem klubu vganjalo in še danes niso edini, ali naj bi izstopili ali ne.

Tisza, ogerski državnik, jel se je ozirati, kako bi si bolje utrdil svoj ministerski sedež, katerega mu je opozicija v minulem zasedanji državnega zbora precej zdatno omajala. Da si ga bo zopet vtrdil, misli Tisza da bo najbolje, ako si bo polagoma obdal z osobami iz celega srca mu vdanimi. Mož za možem jel se je iz ogerskega kabineta umikati, ki je bil

v opoziciji s Tiszo, ter prostor dela takim, ki so mu sedaj še udani, ki so njegove vere. Ali je li tak korak moder? Moder pač, ob enem pa tudi silno kočljiv; kajti kdo mu je porok, kako dolgo ostali mu bodo novi izvoljenci zvesta zaslomba. Tisza, kot moder državnik krenil naj bi rajši, na tako politično pot, po kateri bi si on nehoté zarad koristi pridobil zvestih pristašev, na katere bi se smel vedno zanesti. Taka pot bi bila, več sreča za katoliške težnje pod krono sv. Štefana živečih katolikov, kar je pa on lansko leto s svojim usilovanjem postavil o židovskokršanskih zakonih ravno nasprotno naredil: iz ravno tega vzroka bi moral čvrsteje židovski nesramnosti na prste stopati, ktera mu bode pri sedanjih razmerah spodkopala blagostan bogate ogerske dežele, kakor ga je spodkopala na Ruskem in v Galiciji. Kakor se je nekdanj reklo, da za kopitom turkeša konja nič več trava ne raste, tako se sme trditi, da ondi več zemlja ne rodi, kjer se žid naseli, in to za to ne, ker on kmeta do zadnjega klina ob vse pripravi, kar on za uspešno obdelovanje polja potrebuje.

Vnanje države.

Sedaj smo zvedeli, zakaj da je avstrijska „Länderbanka“ opustila svoje operacije v **Srbiji** gledé državnega posojila 25 milijonov frankov ali, kakor jim ondi pravijo, dinar. Zahtevala je namreč preveč varnosti in zagotovila, kar pa ni čuda, ako pomislimo, da ji je na čelu židovski veljak bivši komercialni vodja južne železnice, Samuel Hahn, kateremu je že varnost prirojena, kar se tiče denarne kupčije ali denarne trgovine. „Länderbanka“ zahtevala je namreč precej visoke obresti, zraven pa še silno veliko kraljevo-srbskih dohodkov v zastavo, Srbi so se pa vsled tega s ponosom od nje naravnost v London obrnili, kjer se jim tudi boljše ponudbe napravljajo, ki so srbskim razmeram bolj primerne, kakor pa one avstro-ogerske „Länderbanke“. Ko je pa poslednja sprevidela, kako in kaj, je pa tudi nekoliko odjenjala in so se obravnave iz novega pričele. Povod tej odjenljivosti pač ni drugzega, kakor ugodne srbske finančne razmere, ki so vse skozi boljše, kakor marsikje po Evropi. Zarad tega je pa tudi ministerstvo migljaje na zastavo tega ali drugzega državnih dohodkov, kar naravnost odbilo. Le samo enkrat v svojem življenji zastavila je Srbija nekaj svojih dohodkov, namreč carinske, za posojilo za državno železnico in še tedaj bi ji ne bilo potreba. Francozom in Angležem so denarne razmere ondi jako dobro znane in zarad tega si silno prizadevajo, na kakšen način bi se vrnili v denarna delovanja. Obljubili so menda že za slučaj, ako se jim posreči sklonitev državnega posojila, tudi Belemugradu posoditi svojih 30—40 milijonov dinarov. Ondi se bo namreč pričelo delo kanalizacije, napeljala se bo voda in napravila razsvetljava po mestu, za vse to je pa znanih treh reči potreba in te so: denar, denar in zopet denar!

Lansko leto nekako o tem času čulo se je, da je laški generalkonzul v Trstu sodelujoč član irredentovskega glasila „Indipendente“ in sicer ena glavnih zaslob protivavstrijske agitacije v Trstu. Prav nekaj enacega čuje se letos iz **Švice**, da je namreč ondašnji konzul v Lugano, inženir Grecchi, spisal neko brošurico, v kateri vse laške pokrajine švicarske in to je cel kanton Tessin za laško kraljestvo zahteva. Švicarje je ta laška brez-sramnost nezmerno spodrepnila in že so žugali, da bodo konzula pregnali iz dežele, zoper katero ruje, kar se oglasi neki advokat Anceschi v Corregio rekoč, da je on pisatelj knjižure. Pomenljiva je vsekako sličnost v obeh slučajih in pa potrpežljivost, da vlade sploh kaj takega pripuščajo. Posebno laški konzulat v Trstu se še do danes ni očistil sumničenja, da ne stoji na rovaši proti Avstriji!

Iz **Petrograda** prišla je jako dvomljiva vest, da je avstrijski poslanec ondi, grof Wolkenstein, menda rusko vlado nagovarjal, da bi vse avstro-ogerske uhajace, ki so v ruski državni službi, Rusija iz taiste odpustila ter jih izgnala, kakor je to Nemčija z Berolinskimi židi napravila. Če tudi ste Avstrija in Rusija morda v dogovoru, kako da bi se skupen korak napravil, s katerim bi popolnoma zatrli ali če že tega ne, pa že vsaj omejili postopanje anarhistično-nihilistično, se nam takošen navet od avstro-ogerskega zastopnika vendar-le za sedaj še neverjeten zdi.

Priprave v **Varšavi** za prihod in sprejem ruskega cara so se že pričele in so sijajne, da v resnici velikanske, tako gledé leska kakor tudi varnosti. Dve palači, Lazienkova in Belveder pripravljata se caru za bivališče in obe ste od redarjev obkoljeni, da bolje biti ne morete. Tudi miš se ne bo vtihotapila, da bi je ne videli. Veliko redarjev in to največ tajnih, prišlo je tje-kaj iz Petrograda, ki bodo oestro na vsakega pazili, kdor se jim bo le količkaj sumljiv zdel. Železnice obkolili bodo vojaki in orožniki celó do avstrijske meje. Običajno je, da car deli milost povsod, kamor pride. V Varšovi se tega ne nadajo, kajti preveč sveži so še vtisi o najnovejših nihilističnih poskusih, če tudi pravijo, da so prenapeto opisani in pretirani. Pri mirovnem sodniku Bardovskemu našli so nekako spomenico, ki je možu došla od nihilističnega odbora; le-ta ondi povdarja, da bi se v Varšavi in sploh v ruski Poljski nihilistična propaganda najlagje delala po ruskih uradnikih samih, kajti na te bi policija svestno najmanj pazila. Bardevski je pa tem nazorom dodal tudi pravo senco. On pravi, da to ni tako lahko,

kakor bi si kdo mislil, ker ruskim uradnikom med Poljaki povsem manjka zaupanja in jim taistega tudi ni tako lahko si pridobiti, kakor bi si to kdo mislil. Vrh tega so pa Poljaki tudi preveč konservativnega duha, nekteri pa še celo ultramontanskega mišljenja, in pri obojih teh bilo bi vsako prigovarjanje zastoj.

Francoški kongres je dokončan in pregled vstave dovršen. Ostalo je vse, kakor je bilo, ako prezremo malenkosti, ki so se tu pa tam vpletle. Edino pomenljiva je iz novega vpeljana ali v vstanovo vpletena točka, da noben francoski princ, bodisi té ali one vladarske francoske rodovine, ne sme postati predsednik republikanski. Na ta način hoče sedanja vlada monarhiji pred nosom vrata zapreti. Omenjena točka ima svojo veljavo edino le toliko časa, dokler ta večina na krmilu ostane; kakor hitro pa bo po francoskem drugačen veter petegnul in namesto te druga večina vlado prevzame, odbacnila bode imenovan paragraf ravno tako lahko iz članov vstave, kakor ga je sedanja vanjo postavila. Kaj bo pa sploh s Francosko pri toliko navskrižnem naporu treh strank, izmed katerih sedaj vsaka na svojo stran vleče, to sam Bog vé. Klerikalci vsi na to delajo, da se zopet vstanovi monarhija in vladarstvo prevzame grof Pariški. Skrajna levica želi odbacniti sedanjega in vsakega bodočega predsednika, bodi si načelnik ljudovladi ali pa monarhiji, ter si želi vpeljati nekak izvrševalni odbor, ki naj bi se izvolil namesto sedanjega predsedništva in ministerstva. Republikanci, to je pristaši Grevija in Ferryja pa želé sedanjo pot nadaljevati. Tak je sedaj notranji politični položaj na Francoskem.

Kakor smo že omenili, zasedli so **Francozi** kitajski otok Formosa, katerega bodo tako dolgo pod svojo oblastjo imeli, dokler ne dobé vojne odškodnine od Kitajcev, kateri bi vse drugo rajši, kakor pa plačali. Otok Formosa ima posebno bogate premogove žile in ondi vsi trgovinski parniki premog nakladajo za svoje potrebe. Ko so nedavno kitajski parniki po premog prišli, jih Francozi niso blizo pustili. Kitajci so se vsled tega pritožili na velesile, pa menda ne bodo ničesar opravili; saj je celemu svetu znano, koliko da so si Francozi prizadejali, da bi bili svojo pravico z lepo dosegli. Kjer pa lepa beseda ne opravi, ondi se pač nihče ne sme pritožiti, ako se trmoglavost s šibo izganja. Vojska med obema državama se je toraj iz novega pričela; silna pa na noben način ne more biti, če tudi se bo morebiti vlekla na daljavo. Kitajci Francozom ne bodo v vojnem oziru nikdar kos.

Izvirni dopisi.

Iz Postojne, 18. avgusta. Volilni shod obiskan je bil vrlo dobro; le volilnih mož bilo je prisotnih blizu 60. Ker se ni zamogel gospod Obreza zborovanja vdeležiti zaradi bolehnosti, pozdravil je volilce in otvoril zbor gospod Ig. Gruntar, c. k. notar iz Logatca, a zboru predsedoval je možato gospod dr. Sterbenec. Po kratkih jednatih govorih gg. dr. Sterbenca, Gruntarja, Valenčiča, Kavčiča vzprejet je bil kandidat gospod Obreza; le 8 volilnih mož je glasovalo za bivšega poslanca gosp. dr. Zarnika. Koncem izrekla se je gosp. dr. Vošnjaku enoglasno zaupnica, kar se mu je sporočilo takoj brzojavnim putem. Zatvorilo se je zborovanje „slavo“ klici na presvitlega vladarja.

Iz Šmartna pri Litiji, 17. avgusta. Veseli dan prvega sv. obhajila se je praznoval dne 16. avgusta v god sv. Roka v tukajšnji farni cerkvi sv. Martina. Veseli so hiteli dečki in deklice v tukajšno šolo lepo snažno oblečeni in deklice z venci na glavi, veselje in radost jim iz lica žari, da so komaj čakali do odločenega časa. Ob tri četrt na osem gredo z lepo šolsko zastavo dva in dva skupaj v cerkev s čast. gosp. beneficijatom R. Merčunom ter lepo molijo rožni venec. V cerkvi je bila ob 8. uri sv. maša po maši lepa pridiga, pridigovali so g. beneficijati in potem otroke tudi obhajali. Po dokončanem opravilu so šli otroci v lepem redu v stanovanje gosp. R. Merčuna, kjer so jih gospod lepo obdarovali. Vsi veseli dečki in deklice zapojejo lepo zahvalno pesem. Bog živi tako blagega gospoda in vso našo čč. duhovščino za mnogi trud, ki ga imajo za našo deco in vse farane sploh.

Od Pohorja, 17. avgusta. (*Kandidati*) za slovenski del Štajara so znani; konservativna stranka po nemškem delu pa ima sledeče gg.: posestnik Kaltenegger za okolico Gradec, baron E. Gudenus za Weiz, župnik Schweizer za Hartberg, princ Alojzij Lichtenstein in posestnik Thaller za Feldbach, princ Alfred Lichtenstein za Radgono, prelat-kanonik Karlon in posestnik Lehman za Lipnico, posestnik Kurz za Stainz, prošt dr. Weinberger za Leoben, Bärnfeind za Juden-

burg, posesnik Platzter za Liezen, kmet Stadlober za Muravo, korvikar mogr. Wöhr za Irđning.

Oklica in programa nemški konservativci niso izdali, ker ga ni treba; njihovi privrženci namreč znajo, pričem da so.

Od slovensko-konservativne strani v skupini mest in trgov kandiduje gosp. Kunstek, gimnazijski profesor v Ptui, za Ptuj-Ormož-Središče-Ljutomer, a gosp. prof. Žolgar za Celje-Brežice itd.

Iz Celovca, 16. avgusta. (*Mestna volitev v Velikoveu-Pliberku-Kapli.*) V mestni skupini Velikoveu-Pliberk-Kapla zmagal je vodja koroških liberalcev dr. Luggin (Tirolec) s 104 glasovi proti 44, katere je dobil narodni kandidat dr. Adamič, finančni svetovalec v Ljubljani. Naš kandidat bi bil pa dobil veliko več glasov, da se niso nemškutarji tako nesramno obnašali. Rodoljub R. Hočevnar v Velikoveu je dobil več žugalnih pisem, kjer mu grozijo, da ga bodo ubili! Najhujši boj pa je bil v Pliberku. Večina meščanov je bila iz početka za dr. Adamiča. Pa s strahovanjem so nemčurji mnogo naših odgnali. Najgrje sta se obnašala Metnitz in c. kr. sodnijski adjunkt Gertscher, katerega so Štajarci k nam odpravili. Če je kdo volil Luggina, so nemčurji vpili: „bravo!“, kdor je pa Adamiča volil, tega so psovali. Gertscher je rekel „windische Hunde!“ Metnitz je pa naše volilce imenoval „svinjske glave“, rekel je: „Ich werde mir diese Schweinsköpfe alle aufnotiren“. Ko je neki zadolženi usnjar Adamiča volil, zaklical je Gertscher: „Execution!“ Naše volilce so pri vratih ven tiščali! Kar je bilo bolj miroljubnih, so tedaj rajši odšli. Bolj pogumni pa so ostali, in če je kdo Adamiča volil, so še oni klicali „bravo!“ Navstal je na to strašen ropot in vriš, in malo da ni prišlo do pretepa! Vladni komisar pa je vse to mirno gledal. Tako je Adamič v Pliberku dobil samo 20 glasov, v Velikoveu in Kapli pa ostalih 24.

Govorilo se je po slovenskih časnikih o napravi „narodne slovenske advokature“. Kako potrebna bi nam ta bila, kaže zopet ta slučaj. Razdraženost v Pliberku je sicer velika in bil je že meščan v Celovcu, da bi zvedel, kaj je tukaj storiti. Ali bodo pa znali nejuristi tožbo dobro dognati? Vpraša se: „Ali je c. kr. sodnijskemu adjunktju Gertscherju dovoljeno, Slovence imenovati „windische Hunde?“ Ali mu je dovoljeno, z eksekucijo protiti možu, ki narodno voli? Vpraša se, kako zaupanje zamore imeti ljudstvo do takega sodnika? Ali sme od tako fanatičnega strankarja nepristranosti pričakovati? V Celovcu nič ne opravimo. Prosimo pa naše gg. državne poslance, naj vlado interpelirajo zaradi Gertscher-ja. Priče se bodo v Pliberku lahko dobile, saj meščani pravijo, da pojdejo k našemu deželnemu predsedniku in da bodo tožbo s pričami podprli. Mislim pa, da bi se na Dunaji v državnem zboru več opravilo. Če bo vlada svojim uradnikom tako nesramno obnašanje dopustila, potem spodkopuje svojo lastno veljavo!

Domače novice.

(*Rojstni dan presvitlega cesarja*) praznovali smo v Ljubljani po stari slovenski navadi prav slovesno! Na predvečer svirala je ob navzočnosti na tisoče broječega naroda iz vseh stanov po mestu c. k. vojaška godba počitnico in je pred deželno vlado obstala, igrajoč dva komada. Mladina z vojaki godbo spremljajoč klicala je presvitlemu cesarju navdušene „živio“ po celem mestu in kaj bi ne, saj so še tako živo vsakemu pred očmi prekrasni dnevi lanske cesarjeve navzočnosti med nami in kaj tacega se ne pozabi tako kmalo. Danes zjutraj ob 1/2 šestih gromelo je raz Grada 24 strelav veseli dan oznanovajoč. Ob 8 bila je velika sv. maša v Zvezdi za vojake, ki so bili deloma v paradi deloma v poljski opravi okoli in okoli Zvezde zbrani in sicer od gledišča proti kazini pešci domačega peš polka št. 17 z zastavo, na cesti ob nunskem vrtu lovci 27. batalijona, pred nunsko cerkvijo veterani s zastavo in sanitetno kolono. Takoj poleg teh stali so c. k. brambovei od nunske cerkve proti gledišču, poleg teh c. k. tehnična artilerija, c. k. zdravstveni oddelek, ulanci in pred glediščem poljska artilerija s topovi. Slovesno, službo božjo opravil je čast. gospod vojaški duhoven Pribošić z asistenco dveh oo. frančiškanov; svirala je vojaška godba. Pri vseh štirih delih sv. maše streljali so vojaki in na Gradu. Po

sv. opravi so vojaki defilirajoč domov odšli. Ob 10 uri je bilo veliko sv. opravilo v stolni cerkvi za blagor premilega vladarja, katerega so se civilne oblasti in drugi pobožni vdeležili. — Popoldne imajo častniki v kazini banket, zvečer je pa slavnostni koncert z bengalično razsvitljavo na Kolodvoru.

(200 goldinarjev) podaril je gosp. deželni predsednik baron Winkler povodom rojstnega dne presvitlega cesarja, in sicer 100 gold. Ljubljanski revežem; po 25 gold. pa Elizabetišču, otročji varovalnici, deški sirotišnici in dekliškemu zavetišču.

(50 goldinarjev) poklonil je g. deželni glavar grof Thurn ob priliki rojstnega dne presvitlega cesarja Ljubljanskim revežem.

(*Šentpeterska vojašnica*) bila je sinoči z bengaličnem ognjem lepo razsvitljena, ko je godba pred počitnico svirala pred njo cesarsko pesem.

(*Blejska deputacija*), obstoječa iz preč. gosp. dekana Razboršeka, g. župana A. Westra in gg. občinskih odbornikov Franceta Vovka in Janeza Mallnerja prinesla je v soboto g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju krasno diplomu častnega občana Blejskega.

(*Gledališna predstava*) v soboto zvečer na čast rojstnemu dnevu presvitlega cesarja, je bila v polni hiši sijajna, krasna, dnevu in slavnosti primerna in v svoji izpeljavi — ako malenkosti prezremo, kar prav radi storimo, dovršena! Iz sreča častitati si pač smemo, da imamo tako izborne moči — domače gore liste, le škoda, da nam jih veter deloma odnese na tuje k našim bratom na daljni jug preko šumeče Save v — mlado Srbijo. Igral se je „Cvrček“, slika iz kmetskega življenja po nemškem originalu „Die Grille“ na slovenski jezik preložen. Glavne vloge in teh ima igra precej — bile so srečno razdeljene in vseskozi v pravih rokah. Mojstersko igrala je pa svojo nalogo vsemu občinstvu že zdavnaj nad vse priljubljen gost, gospica Gustika Nigrinova, član narodnega kraljevo-srbskega pozorišča Beligradskega. Vsak korak te umetelnice kaže, da je omenjena gospica za oder rojena; da še celo srbsko naglašanje našega jezika se ji je dobro podalo. Žela je pa tudi toliko zaslužene hvale po vsakem nastopu, da tega v minuli sezoni v Ljubljanskem gledališču nismo še doživeli. Njej vredno pomagali so z dušo in telesom, to se je vsakemu videlo, gg. Kocelj, Gorazd in Danilo, kakor tudi gospici M. Nigrinova in Zvonarjeva. Vseh teh igranje je že preveč znano in mislimo da je zadosti, ako le postavimo, da je vsakdo igral, kakor bi bil imel svojo ulogo na nitki! Tudi manjše vloge zmotale so se prav lepo in hvalevredno. Gledališče, ki je bilo krasno razsvitljeno, je bilo napolnjeno izvzemši nekaj lož, skoraj do poslednjega kotička, p. n. občinstvo pa s c. kr. vojaško godbo in predstavo tako zadovoljno, da bolje ni moglo biti. Oprsje dvorne lože bilo je pregrnjeno z rujavim žametom obrobljenim z zlatimi franžami; v pregrinjalo uvezljane so z zlatom državne insignije.

(*Ura*), ki gre 600 dni pri g. Rudholcerji velja 65 gld.; g. Geba kazal nam je podobno za 45 gl.

(*Povozil je*) včeraj popoldne proti 3. uri neki pijanec 63letno ženo Ježefo Gücelj iz Spodnje Šiške. Ubožico prepeljali so na rotovž in od tod pozneje v deželno bolnico. Policija prijela je lahkomišljenega voznika.

(*Velik pretep*) nastal je danes zjutraj ob 3. uri v Šelenburgovih ulicah med hlapeci in drugim ponočnjaki. Vdrihali so z vagami od vóz drug po drugemu, in tudi mestni redarji so morali z golimi sabljami med razgrajaje seči in so baje dva ranili ter enega od istih v bolnico odvedli. Da bi jih le večkrat kaj posekali tistih grdih krokarjev ponočnih!

(*Mlado drevje.*) Štejemo si v dolžnost slavno mestno zastopstvo opozoriti na drevesca ob Opekarski cesti, katerem so pobrali hudobni ljudje — drogeve, pri katerih je bilo mlado drevje privezano. Drevesca jela so se krviti in se je bati, da se sčasoma še po pobalinih — polomijo in poškodujejo.

(*Iz Maribora*) se nam piše: Narodna stranka ima 145 volilnih mož, nemškutarska le 81. Neznanih je 15. Občini Osek (sv. Lenartski okraj) in Komen (Mariborski okraj) bodete še po enega volilnega moža volili. Zmaga narodne stranke je toraj gotova. Samo vsi narodnjaki, posebno pa čč. gg. duhovni naj delajo in pazijo, da nemškutarji, ki strastno rujejo in denar kar mečejo okoli, nam katerih volilnih mož ne izneverijo, da prestopijo k njim, ali doma ostanejo.

(V pojasnenje zaradi kandidature gosp. dr. Gregoreca.) Dopisi in telegrami so se križali, da nismo mogli spoznati, ali preč. g. dr. Gregorec po g. Kukovecu velikodušno mu ponudeno kandidaturo sprejme ali ne, tedaj smo v večo varnost kandidaturo g. dr. Gregoreca naznanili. Pozneje, to je 17. t. m. se je zmeta po novem dopisu pač pojasnila, pa — prepozno. Toliko v pojasnenje.

(Razpisano) je mesto deželnega okrajnega zdravnika v področji politične uprave kranjske v X. razredu. Prosilci vložijo naj prošnje z diplomami do 26. avgusta t. l. na predsedništvo deželne vlade na Kranjskem.

Razne reči.

— Dobrodelnik. Hišni posestnik v Lincu je zapustil 50.000 gld. za dijake srednjih šol v Lincu in Kremsmünstru brez razločka vere. Izvzeti so samo dijaki nemške narodnosti. (Svoji k svojim!)

— Z avstrijskimi redovi odlikovani so sledeči turški dostojanstveniki: Ghazi Osman paša z velikim križem reda sv. Štefana, Server paša in več družih dvorjanov z velikim križem Leopoldovega reda in z redom železne krone prve vrste.

— Visoka starost. V Skutari pri Carjem gradu je nedavno umrl turški trgovec, ki je bil 135 let star. Pomnil je že 12 sultanov.

— Velika tatvina. V Milanu je bil nekemu trgovcu z biserji in dragimi kamenji ukradeno veljave za 160.000 goldinarjev. Kdor naznani tatu, dobi 25.000 gld.

— Proč s „cvikerji.“ V Nordhausen-u na Nemškem so prepovedali dijakom nositi „cvikerje“, kar je napravilo med njimi veliko nejevolje. V poslednjih dveh letih je nastala med odnotnih dijaštvom moda v znak učenosti (če ne puhleglavnosti) nosne „očale.“ Tako je nastalo, da ga že ni bilo kmalo dijaka, ki bi ne nosil „spake“ na nosu. Le na izrečno privoljenje zdravnika za oči sme zdaj dijak nositi očala ali „cviker.“ Kdo ve, ali bi ne bila tudi pri nas potrebna zapoved, da sme le oni nositi očala, kateremu zdravnik svetuje! V tem oziru se med sedanjo mladino mnogo greši.

— Dragi zobje. Amerikanski zobni zdravnik Dr. Atkinsen je vstavil predsedniku venezuelske republike nekoliko zob. Na to dobi predsednik od dr. Atkinsona račun, ki se je glasil na 7000 dolarjev. Predsednik misli, da se je zdravnik zmotil, in mu pošlje samo 700 dolarjev. Kako se začudi, ko mu zdravnik „ljubeznjivo“ pojasni, da mora prav 7000 dolarjev, (15.000 gl.) plačati. Neki igralci je tudi naredil umetne zobe in jih ji je „zasolil“ s 4000 tolarji. Svoje ravnanje je stem opravičil, da more tudi igralka z enim samim nastopom več tisoč dolarjev zaslužiti.

— Mesto, ki se pogrezuje. V mestu Norwichu je nastal 15. t. m. velik strah. Mesto stoji na velikanskih skladih soli, ktere so že na vse strani prevrtali. Zato se je začela zemlja pod mestom pogrezovati. Omenjenega dne so jele naenkrat strehe pokati, zdelo se je, da hočejo raz sebe iti, ljudje so pa nemirni in prestrašeni zapustili hiše in se podali na bližnje griče, da počakajo kaj se bo zgodilo. Pred njihovimi očmi se je jela v sredi mesta stoječa štirivoglata hiša, ki je tovarna za železnične vozove, pogrezovati. Ko je napočil večer mohl je iz odprtega zemeljskega žrela le še vrh dimnika. Prebivalci selijo se iz Norwicha v druge kraje.

— Ali res denarja manjka? Revezem pač, drugim pa še preostaja. Le berite naznanilo „London Gazzete“, ki pravi, da za celih 770 milijonov goldinarjev ne morejo dobiti pravih gospodarjev. Ta denar leži že nekoliko desetletij pri sodnji, ne da bi se posrečilo najti prave dediče. Res se je oglašilo nad 6000 ljudi, ki pravijo, da imajo pravico na denar, koliko je pa med temi pravih dedičev umrlih bogatinov, katerih je bil ta denar, je pa drugo vprašanje.

— Kava v nevarnosti. Na otoku Java se bolezen na kavovniku vedno bolj širi. Perje postane rumeno in odpade. Na nekterih je perje že popolnoma odpadlo in tudi sadeži so postali vsi črni. K sreči ne raste kavovnik samo na Javi in zato se ni „kofetarec“ bati, da bi ne imele preljuje pijače. Samo malo dražja bo če bi se utegnili bolezen še bolj razširiti.

Telegrami.

Dunaj, 17. avgusta. Pökh bivši pomorski zapovednik zbolel je nevarno. Zadel ga je mrtvoud.

Monakovo, 17. avg. Tatvina na tukajšnji pošti znaša 140.000 mark. Čudno je to, da je bil tat s to svoto zadovoljen, ter ni šel še v drugo sobo, kjer je glavna blagajnica spravljena z mnogo večjimi zneski. Tatu iščejo, sledu pa ni nodenega za njim. Kdor

bi ga dobil, obljubljeno mu je plačilo 5000 mark.

Paris, 17. avgusta. Iz Pekinga ni še nikakega potrdila, da bi bili Kitajci res Francozom vojsko napovedali.

Paris, 17. avgusta. Francozi so posedli danes citadelo v Hue. Kralj bo danes kronan.

Aleksandrija, 17. avgusta. 8000 ljudi se je oglašilo včeraj, ki še zahtevajo odškodnine. Guverner je vse obljubil.

Zahvala.

Ob povodu praznovanja rojstnega dne Njega c. in kr. Apostolskega Veličastva presvitlega cesarja mi je visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik And. baron Winkler izročiti dal dve sto goldinarjev, od katerih je 100 gld. namenjenih Ljubljanskim ubogim in po 25 gld. cesarice Elizabete bolnišnici za otroke v Ljubljani, tukajšnji varovalnici malih otrok, deški in dekliški sirotišnici.

Izročajoč te zneske njihovemu blagemu namenu, smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno, ubogim glavnega našega mesta naklonjeno darilo.

Mestni magistrat Ljubljanski

17. avgusta 1884.

Mestni župan.

Zahvala.

Povodom praznovanja rojstnega dne c. kr. Apostolskega Veličastva, presvitlega cesarja Franca Jožefa, mi je visokorodni gospod deželni glavar Gustav grof Thurn izročil petdeset goldinarjev za Ljubljanske uboge.

Izročaje ta znesek njegovemu blagemu namenu, se čutim dolžnega, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno, ubogim glavnega našega mesta naklonjeno darilo.

Mestni magistrat Ljubljanski

17. avgusta 1884.

Mestni župan.

Umrli so:

13. avgusta. Jakob Abdon Wolf pl. Wolfenberg, 83 let, c. k. umirovljeni polkovnik, Turjaški trg št. 8, Marasmus senilis. — Jožef Malavašič, tkalec, zdaj kaznjene, 50 let, Ulice na Grad št. 12, jetika. — Magdalena Günzler, hišna posestnica, 82 let, Stari trg št. 34, vsled starostne slabosti.

15. avgusta. Zupančič Franc, deželnoobrambovskega nadlovec sin, 3 mes., Rimska cesta št. 9, kron. katar v črevesu. — Gustav Wiesnitzky, bivši vojaški računski pripravnik, 25 let, Rimska cesta št. 19, Eksudat. pleuriticum.

V bolnišnici:

13. avgusta. Franca Pogačnik, dekla, 26 let, jetika. — Luka Čizman, gostač, 70 let, vsled pretresenja možgan. — Jožef Peham, tesar, 67 let, kap.

V vojaški bolnišnici:

12. avgusta. Božidar Jelaca, c. kr. topničar, 22 let, pleur. exsudat.

Eksekutivne dražbe.

22. avgusta. 1. e. dzb. pos. Andrej Netek iz Ustja, 350 gl. Vipava. — 1. e. dzb. pos. Neža Kniše iz Blatnika, 1000 gl. Črnomelj.

23. avgusta. 1. e. dzb. pos. ml. Anton Krašovic iz Cirknice, 1937 gl. Logatec. — 1. e. dzb. pos. Peter Mlakar iz Planine št. 42, 620 gl. Logatec. — 3. e. dzb. pos. Janez Kralj iz Kapliš, 4550 gl. Metlika. — 1. e. dzb. pos. Marija Simončič iz Drašič št. 6, 3320 gl. Metlika. — 1. e. dzb. pos. Franc Švele iz Dolenje vasi. Logatec. — 3. e. dzb. pos. Miha Brenčič iz Rovt. Logatec. — 1. e. dzb. pos. Marija Debevec iz Begunj, 559 gl. Logatec.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

18. avgusta.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 90	kr.
Sreberna	81 " 75	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 70	"
Papirna renta, davka prosta	98 " 10	"
Akcije avstr.-ogerske banke	861 " 80	"
Kreditne akcije	312 " 80	"
London	121 " 65	"
Srebro	— " —	"
Ces. cekini	5 " 76	"
Francoški napoleond.	9 " 65 ¹ / ₂	"
Nemške marke	59 " 55	"

Od 16. avgusta.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 20	kr.
" " 4%	92 " 50	"
" papirna renta 5%	89 " 20	"
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 110 " 70	"
" Länderbanks	102 " 75	"
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	555 " —	"
" državne železnice	311 " 80	"
" Tramway-društva velj. 170 gl.	214 " 10	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 " 75	"
4% " " " 1860	500 " 134 " 90	"
Državne srečke iz l. 1864	100 " 169 " 75	"
" " " 1864	50 " 168 " —	"
Kreditne srečke	100 " 180 " 25	"
Ljubljanske srečke	20 " 23 " 25	"
Rudolfove srečke	10 " 19 " —	"
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 " 40	"
" Ferdinandove sev.	105 " 50	"
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	105 " —	"

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 91 kr., — domača 7 gl. 26 kr. — Rž 5 gl. 75 kr. — Ječmen 4 gl. 62 kr. — Ajda 5 gl. 94 kr. — Proso 5 gl. 60 kr. — Tursica 6 gld. 44 kr. — Oves 2 gl. 96 kr.

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovem in mašnikom
spisal

Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

Cena 1 gl. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izišli prvi del obsega osebo in lastnosti duh. pastirja; potem homiletiko in katehetiko.

Tržaški škofijski list knjigo priporoča s sledečimi besedami: Opus multa eruditione et practica methodo compilatum... sacerdotibus optime commendamus.

Poli- tura (10) za mobi- lije,

ktere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanju svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico 1 gl. 20 kr. proti pošt-nem povzetju razpošilja

L. Epstein,
Wien, IV., Getreidemarkt 17.

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako priljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodeci in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemoroide, zlatenico, glavobol itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rrahitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnici, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličastva cesarja Jožefa II. privilegirane kričistilne kroglice od lekarne **Pserhofer na Dunaji.** Šatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 šatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svira proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angellju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim vspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlic.

Ne zamenjati z rudečim sokom, ktereja pod tem imenom prodajajo. **Pravi sok mora temno rudeč biti.** Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepi čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarec vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na moko zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 šatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angellju v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (4)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.